03/01/2020

Προσπάθειες για την αποκατάσταση της ενότητας στην Ορθόδοξη Εκκλησία – Οι εξελίξεις στο ζήτημα του Μαυροβουνίου

/ Επικαιρότητα

Με την είσοδο του 2020 ξεκινά μια νέα δεκαετία, στην οποία τόσο τα πρεσβυγενή Πατριαρχεία όσο και οι αυτοκέφαλες Εκκλησίες θα κληθούν να συνεχίσουν το ποιμαντικό τους έργο.

Επιμέλεια: Νικόλαος Ζαΐμης – Πρακτορείο "ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ"

Στο προσκήνιο των τελευταίων ημερών ωστόσο βρίσκεται το ζήτημα της σύγκλισης Πανορθοδόξου Συνόδου και οι εξελίξεις, σχετικά με τι συνέπειες που θα επιφέρει το νομοσχέδιο για τις θρησκευτικές ελευθερίες και τις θρησκευτικές κοινότητες, στο Μαυροβούνιο.

Το ζήτημα της αναγνώρισης της Εκκλησίας της Ουκρανίας και από άλλες Εκκλησίες αποτελεί έναν βασικό στόχο για το Οικουμενικό Πατριαρχείο. Την ώρα

που το Πατριαρχείο της Αλεξάνδρειας και Εκκλησίας της Ελλάδος έχουν αναγνωρίσει την αυτοκεφαλίας της Εκκλησίας της Ουκρανίας, το Πατριαρχείο της Μόσχας έχει διακόψει την κοινωνία μαζί τους.
Η πρόσφατη συνεδρίαση της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ρωσίας, μπορεί να πει κανείς ότι έδειξε ξεκάθαρα την πρόθεσή της ότι δεν θα μετριάσει τις πιέσεις της προς την κατεύθυνση της Πανορθοδόξου Συνόδου. Η πρόταση του Πατριάρχη Ιεροσολύμων ήταν πολύ συγκεκριμένη για το θέμα της Ουκρανίας, πρόταση που συγκλίνει περισσότερο προς τις επιθυμίες και προτάσεις της Ρωσίας παρά της κίνησης του Οικουμενικού Πατριαρχείου.

Έτσι, κατά την πρόσφατη συνεδρίαση της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ρωσίας στη Μόσχα υπό την προεδρία του Πατριάρχη Μόσχας και Πασών των Ρωσιών κ.κ. Κυρίλλου εκφράστηκε επισήμως η υποστήριξή της στην πρωτοβουλία του Πατριάρχη Ιεροσολύμων κ.κ. Θεοφίλου για την διεξαγωγή Πανορθόδοξης Συνόδου στην Ιορδανία που θα ασχοληθεί με το θέμα της Ουκρανίας. Ο Πατριάρχης Ιεροσολύμων είχε εκφράσει τη συγκεκριμένη πρόταση κατά την πρόσφατη επίσκεψή του στη Μόσχα όπου τιμήθηκε με το Διεθνές Βραβείο «Πατριάρχης Αλέξιος Β’» για τη συμβολή του στη διατήρηση της Ορθοδόξου ενότητας.

Η επίσκεψή του άλλωστε ήταν αποτέλεσμα φιλικών πιέσεων, σύμφωνα με πληροφορίες, προκειμένου να ανακοινώσει αυτή του την πρόταση. Σύμφωνα με τη Ρωσική Ιερά Σύνοδο μια τέτοια πρωτοβουλία θα βοηθούσε στην αποκατάσταση της ενότητας στην Ορθόδοξη Εκκλησία αλλά αυτό είναι κάτι που θα έλεγε κανείς είναι πάρα πολύ δύσκολο να γίνει. Αξιοσημείωτο είναι ότι η Ρωσική Σύνοδος είναι η δεύτερη που υποστηρίζει επίσημα την πρωτοβουλία αυτή του Πατριάρχη κ.κ. Θεόφιλου μετά την Εκκλησία της Τσεχίας και Σλοβακίας. Αντίθετα, ο Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ.κ. Ιερώνυμος είχε δηλώσει τον περασμένο Νοέμβριο ότι δεν θα συμμετάσχει σε καμία Σύνοδο εκτός και αν κληθεί από τον Οικουμενικό Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαίο.

Οι εξελίξεις στο ζήτημα του Μαυροβουνίου

Η υπερψήφιση του νομοσχεδίου για τις θρησκευτικές ελευθερίες και τις θρησκευτικές κοινότητες, από το κοινοβούλιο του Μαυροβουνίου, ξεσήκωσε θύελλα διαμαρτυριών, τόσο από το Πατριαρχείο Σερβίας, όσο και από τους πιστούς. Με το νομοσχέδιο αυτό η εκκλησιαστική περιουσία δεσμεύεται από το κράτος και αυτό έχει ως κύριο στόχο να πλήξει τους Ορθοδόξους που αποτελούν το 70% του πληθυσμού. Μάλιστα, οι πιστοί όλες αυτές τις ημέρες βρίσκονται στους δρόμους εκφράζοντας την δυσαρέσκεια τους για το ζήτημα αυτό.

Από την πλευρά τους Προκαθήμενοι Εκκλησιών στηρίζουν τον αγώνα της Μητρόπολης Μαυροβουνίου και τα δίκαια του Πατριαρχείου της Σερβίας.

«Ο νόμος για τις θρησκευτικές ελευθερίες στο Μαυροβούνιο δεν είναι δίκαιος», ανέφερε ο Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος, προσθέτοντας ότι αυτό επισήμανε και στον Πρόεδρο της χώρας Μίλο Τζουκάνοβιτς, σε επιστολή που του είχε αποστείλει πριν λίγους μήνες. Ο Οικουμενικός Πατριάρχης είπε σε συνέντευξη του στον σερβικό ιστότοπο «kurir.rs» ότι η μοναδική κανονική Εκκλησία στο Μαυροβούνιο είναι η Ιερά Μητρόπολη Μαυροβουνίου και Παραθαλασσίας της Σερβικής Ορθόδοξης Εκκλησίας. Σύμφωνα με αυτόν, ο μοναδικός κανονικός Μητροπολίτης στο Μαυροβούνιο είναι ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μαυροβουνίου και Παραθαλασσίας κ. Αμφιλόχιος και τόνισε για ακόμη μια φορά ότι η λεγόμενη «Ορθόδοξη Εκκλησία του Μαυροβουνίου» δεν θα λάβει ποτέ

αυτοκεφαλία.

Και ο Πατριάρχης Ιεροσολύμων κ.κ. Θεόφιλος, τάχθηκε στο πλευρό του Μητροπολίτη Μαυροβουνίου κ. Αμφιλοχίου, με επιστολή την οποία απέστειλε. «Οι αυξημένες υποχρεώσεις εις το Πατριάρχειον Ιεροσολύμων δεν επέτρεψαν τελικώς την εκεί επίσκεψη του Αρχιεπισκόπου Καττάρων κ. Μακαρίου, ώστε, και εμπράκτως και δια της παρουσίας του να δηλωθεί η συμπαράσταση του Πατριαρχείου Ιεροσολύμων προς την Ιερά Μητρόπολη Μαυροβουνίου, προκειμένου να υπερβή τα προβλήματα, τα οποία δημιουργούν εις αυτήν οι πολέμιοι αυτής», αναφέρει μεταξύ άλλων, ενώ επιφυλλάσεται, ότι συντόμως θα αποσταλλεί η αρμόδια αντιπροσωπεία εκ μέρους του Πατριαρχείου.

Από τη πρώτη στιγμή της απόφασης τόσο η Ιερά Σύνοδος του Πατριαρχείου της Μόσχας, όσο και ο Πατριάρχης κ.κ. Κύριλλος προσωπικά, τάχθηκαν υπέρ των δικαίων του Πατριαρχείου Σερβίας στο Μαυροβούνιο. «Μεγάλη δοκιμασία περνά αυτές τις ημέρες το Πατριαρχείο της Σερβίας. Το Μαυροβούνιο, μια μικρή χώρα, παραδοσιακά συν συνδεδεμένη με τη Ρωσία, πρέπει αν αποδεχτεί ένα νόμο που δεν συνάδει με την παράδοση της Εκκλησίας. Ο Μητροπολίτης Μαυροβουνίου Αμφιλόχιος αγωνίζεται για το δίκαιο της Εκκλησίας και σε αυτό θα πρέπει να του συμπαρασταθούμε όλοι», τόνισε, στο κήρυγμά του, από την Ιερά Μονή Σρετένσκι το περασμένο Σάββατο, ο Πατριάρχης Μόσχας και πασών των Ρωσιών κ.κ. Κύριλλος.

«Η θέσπιση ενός τέτοιου νόμου, με πολλές παραβιάσεις της διαδικασίας και ασυμφωνίας με τα διεθνή πρότυπα και χωρίς κατάλληλο διάλογο, στρέφεται αναμφισβήτητα κατά της Ορθοδόξου Εκκλησίας και συγκεκριμένα του Πατριαρχείου Σερβίας» τονίζουν σε κοινή ανακοίνωση τους τα μέλη του Επισκοπικού Συμβουλίου του Πατριαρχείου της Σερβίας στο Μαυροβούνιο.
Το Συμβούλιο αυτό δημιουργήθηκε το 2006 όταν το Μαυροβούνιο ανεξαρτητοποιήθηκε από τη Σερβίας και αποτελείται από τον Σεβ. Μητροπολίτη Μαυροβουνίου και Παραθαλασσίας κ. Αμφιλόχιο και τους Επισκόπους Μιλεσέβου κ. Αθανάσιο, Νίκσιτς κ. Ιωαννίκιο, Ζαχουμίου και Ερζεγοβίνης κ. Δημήτριο και τον πρώην Επίσκοπο Ζαχουμίου και Ερζεγοβίνης κ. Αθανάσιο.
«Οι επίσκοποι του Μαυροβουνίου απορρίπτουν όλες τις κατηγορίες ότι η Εκκλησία του Θεού στο Μαυροβούνιο είναι εκθέτης ή απομεινάρι οποιασδήποτε μεγάλης πολιτειακής ή πολιτικής ιδεολογίας. Η μόνη «ιδεολογία» της Εκκλησίας και η μόνη υπουργός της μέσω των αιώνων ήταν και θα παραμείνει το Ευαγγέλιο του Θεού και η υπηρεσία στον Χριστό του Θεού μας» αναφέρουν σε άλλο σημείο της ανακοίνωσης τους.

Την ανάγκη να εξομαλυνθεί άμεσα η τεταμένη κατάσταση που παρατηρείται τις τελευταίες ημέρες στο Μαυροβούνιο, τόνισαν κατά τη σημερινή τους συνάντηση στο Βελιγράδι ο Πατριάρχης Σερβίας κ.κ. Ειρηναίος και ο Πρόεδρος της Σερβίας Αλεξάνταρ Βούτσιτς.

Ο κ. Βούτσιτς συνομίλησε για αρκετή ώρα με τον Προκαθήμενο της Σερβικής Εκκλησίας τονίζοντας πως αυτή τη στιγμή απαιτείται η ενότητα του Σερβικού λαού, αλλιώς οι συνέπειες από αυτή την κρίση θα μπορούσαν να γίνουν οδυνηρές. «Είμαστε ένας λαός. Και η ιστορία έχει την δική της κρίση σε όλα αυτά που συμβαίνουν. Η κατάσταση στο Μαυροβούνιο θα πρέπει να εξομαλυνθεί άμεσα, έτσι ώστε αν βρεθεί μια θετική λύση για το καλό του λαού του Μαυροβουνίου και της Σερβίας» τόνισε σε δηλώσεις του μετά τη συνάντηση ο Μακαριώτατος. Σε ερώτηση δημοσιογράφου αν πιστεύει πως το νομοσχέδιο που ψηφίστηκε την περασμένη εβδομάδα θα εφαρμοστεί, απάντησε πως: «ελπίζω πως αυτό δεν θα συμβεί. Το λέω αυτό γιατί θα υπάρξουν αρνητικές συνέπειες.